

МОНГОЛ УЛС

ЕРӨНХИЙ ҮНЭЛГЭЭ (64 УЛСААС)

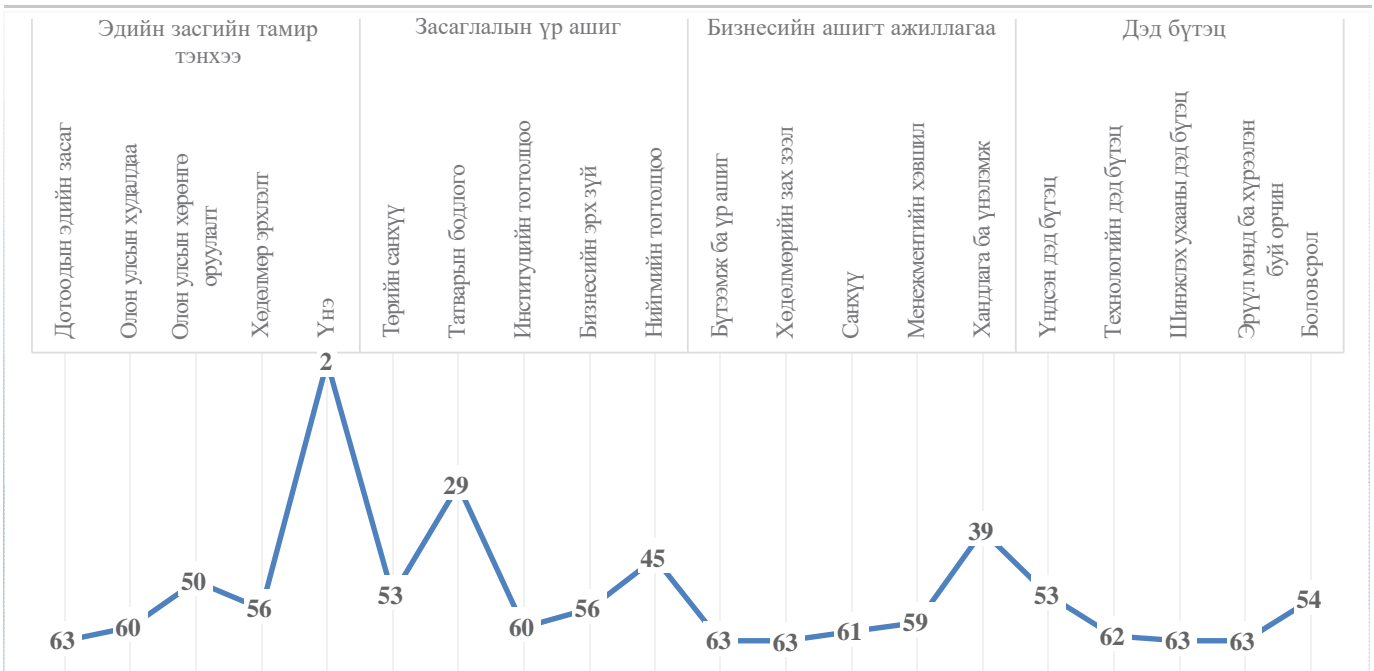

2021 ОНД ТУЛГАРЧ БУЙ БЭРХШЭЭЛ, СОРИЛТУУД

- Экспортын хязгаарлалт, хилийн хориг болон өрийн ачаалал зэргээс үүдэн эдийн засгийн өсөлт удаахрах хандлагатай байна.
- КОВИД-19 цар тахлын улмаас зарим компаниуд үйл ажиллагаагаа зогсоох буюу ажилчдаа цомхотгох болсон тул ажилгүйдлийн түвшин нэмэгдэх хандлагатай байна
- Бизнесийн орчин дордсноор чанаргүй зээлийн тоо хэмжээ нэмэгдсээр байна.
- Эдийн засгийг дэмжихийн тулд бэлэн мөнгө тараах болон мөнгөний нийлүүлэлт нэмэгдсэн нь инфляцийн дарамт үүсгэж байна
- Ерөнхийлөгчийн сонгуулиас өмнөх улс төрийн тодорхойгүй байдал мөн дотооддоо КОВИД-19 цар тахлын халдварыг тогтооход эрүүл мэндийн салбар ачааллаа дийлэхгүй болох зэрэг ажиглагдаж байна

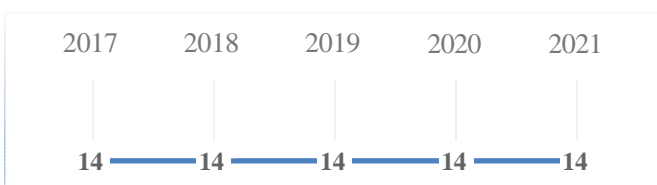
Эх сурвалж: Эдийн засгийн бодлого, өрсөлдөх чадварын судалгааны төв

ӨРСӨЛДӨХ ЧАДВАРЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ

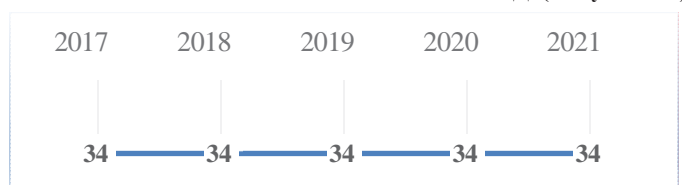

БҮЛЭГЛЭН ХАРЬЦУУЛСАН ЭРЭМБЭ

АЗИ НОМХОН ДАЛАЙН БҮСИЙН УЛСУУД (14 улсаас)

20 САЯАС БАГА ХҮН АМТАЙ УЛСУУД (35 улсаас)

ЕРӨНХИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Эрэмбэ

Нийслэл	Улаанбаатар	
Нутаг дэвсгэр (мян. км)	1,564 ²⁰²⁰	
Ам.долларын ханш	2,813.290 ²⁰²⁰	
Хүн ам (сая)	3.30 ²⁰²⁰	55
ДНБ (тэрбум ам.доллар)	13.1 ²⁰²⁰	64
Нэг хүнд ногдох ДНБ (ам.доллар)	12,036 ²⁰²⁰	59
ДНБ-ий бодит өсөлт (%)	-5.4 ²⁰²⁰	36
Хэрэглээний үнийн инфляц (%)	3.72 ²⁰²⁰	59
Ажилгүйдлийн түвшин (%)	7.60 ²⁰²⁰	41
Ажиллах хүч (сая)	1.22 ²⁰²⁰	57
Урсгал тэнцэл (%)	-4.39 ²⁰²⁰	59
Шууд хөрөнгө оруулалт – хувьцаа (тэрбум ам.доллар)	22.6 ²⁰¹⁹	59
Дотогш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалтын урсгал (ДНБ-д эзлэх хувь)	17.46 ²⁰¹⁹	4

МОНГОЛ УЛС

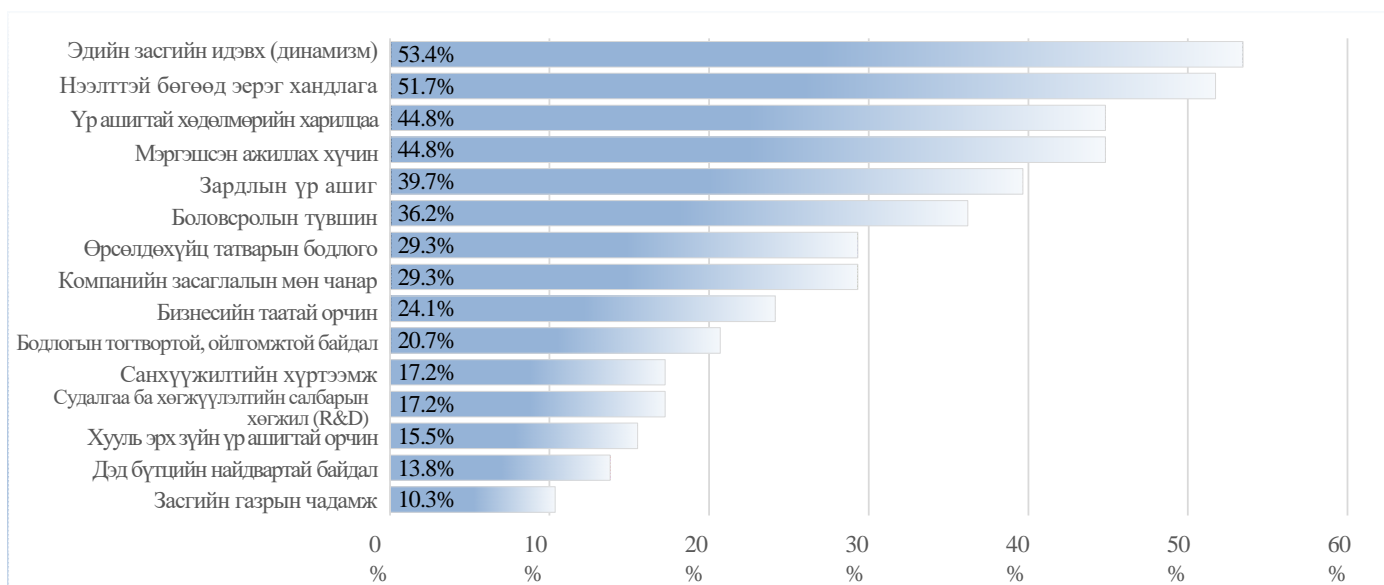
ӨРСӨЛДӨХ ЧАДВАРЫН ХУВЬСАЛ

Доорх хүснэгтэд өмнөх онтой харьцуулахад хамгийн өндөр хувиар нэмэгдсэн эсвэл буурсан өрсөлдөх чадварын 15 хүчин зүйлсийг харуулав.

ӨСӨЛТ	2020	2021	БУУРАЛТ	2020	2021
1.2.02 Урсгал тэнцэл (%)	-15.61	-4.39	2.1.02 Улсын төсвийн ашиг/алдагдал (%)	0.56	-9.74
4.2.07 Интернет хэрэглэгчид	318	479	1.1.15 Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий бодит өсөлт	3.17	-5.20
1.5.01 Хэрэглээний үнийн индекс	7.26	3.72	1.1.14 ДНБ-ий бодит өсөлт	5.1	-5.4
2.1.09 Тэтгэврийн сан	1.97	2.76	1.1.18 Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал - бодит өсөлт	23.20	-11.78
4.3.05 Бизнес эрхлэгчийн судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (%)	0.01	0.01	4.1.07 Хүн амын өсөлт	1.87	-0.17
1.4.07 Ажилгүйдлийн түвшин	10.00	7.60	1.2.12 Үйлчилгээний экспорт (тэрбум ам.доллар)	1.40	0.63
3.3.14 Хувь нийлүүлэгчийн эрх	3.74	4.53	1.2.13 Үйлчилгээний экспорт (%)	10.08	4.79
1.5.06 Шатахууны үнэ	0.84	0.67	1.1.13 Эдийн засгийн төрөлжилт	-0.79	-1.12
3.4.11 Удирдах албан тушаалтай эмэгтэйчүүд	36.02	43.00	2.3.08 Ханшийн тогтвортой байдал	0.088	0.119
4.3.18 Хүчин төгөлдөр патентын тоо	10.6	12.6	2.5.13 Ажилгүйдлийн түвшин – хүйсийн харьцаа	0.81	1.08
1.4.09 Залуусын ажилгүйдэл	18.90	15.96	2.3.11 Ил тод байдал	2.67	1.93
4.1.20 Аж үйлдвэрийн хэрэглээний цахилгаан эрчим хүчний үнэ	0.059	0.050	2.4.07 Засгийн газрын татаас	0.79	1.01
3.3.06 Банк ба санхүүгийн үйлчилгээ	3.28	3.76	2.5.11 Тэгш боломж	5.45	4.00
1.3.13 Бизнесийн шилжин суурьшилтын эрсдэл	4.58	5.24	4.3.02 Судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (%)	0.13	0.10
1.1.19 Эдийн засгийн уян хатан байдал	3.16	3.59	2.5.01 Хууль ёс	3.13	2.38

ХАМГИЙН ТААТАЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛС

Удирдах ажилтны санал асуулгад хамрагдсан оролцогчдоос доорх 15 үзүүлэлтээс эдийн засгийн хувьд хамгийн сайн гэж үзэж байгаа 5 хүчин зүйлсийг сонгохыг хүссэн. 15 шалгуур үзүүлэлтийн хамгийн багаас их хүртэлх үнэлгээг авснаар харуулав.

МОНГОЛ УЛС

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАМИР ТЭНХЭЭ

Дэд хүчин зүйлсийн эрэмбэ:	2020	2021
Дотоодын эдийн засаг	59	63
Олон улсын худалдаа	61	60
Олон улсын хөрөнгө оруулалт	54	50
Хөдөлмөр эрхлэлт	60	56
Үнэ	7	2

ЗАСАГЛАЛЫН ҮР АШИГ

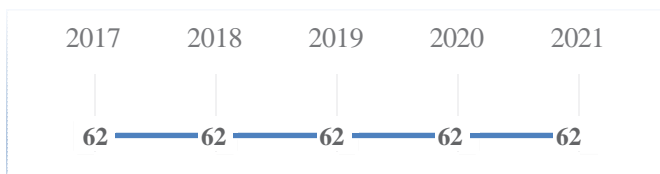
Дэд хүчин зүйлсийн эрэмбэ:	2020	2021
Төрийн санхүү	42	53
Төсвийн бодлого	33	29
Институцийн тогтолцоо	58	60
Бизнесийн эрх зүй	56	56
Нийгмийн тогтолцоо	41	45

БИЗНЕСИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Дэд хүчин зүйлсийн эрэмбэ:	2020	2021
Үндсэн дэд бүтэц	62	63
Технологийн дэд бүтэц	50	63
Шинжлэх ухааны дэд бүтэц	61	61
Эрүүл мэнд ба хүрээлэн буй орчин	58	59
Боловсрол	44	39

ДЭД БҮТЭЦ

Дэд хүчин зүйлсийн эрэмбэ:	2020	2021
Бүтээмж ба үр ашиг	50	53
Хөдөлмөрийн зах зээл	62	62
Санхүү	63	63
Менежментийн хэвшил	63	63
Хандлага ба үнэлэмж	54	54

МОНГОЛ УЛС

ДАВУУ ТАЛ

Эдийн засгийн тамир тэнхээ	Эрэмбэ
1.5.04 Оффисын түрээс	2
1.3.06 Дотогш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт (%)	4
1.3.08 Хувьцаагаар орж ирсэн шууд хөрөнгө оруулалт (%)	8
1.1.09 Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал (%)	8
1.5.06 Шатахууны үнэ	10
1.2.09 Бараа бүтээгдэхүүний экспорт (%)	12
1.2.23 Худалдаа ба ДНБ-ий харьцаа	17
1.2.25 Аялал жуулчлалаас олсон орлого (%)	21
1.4.09 Залуусын ажилгүйдэл	35
1.1.15 Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий бодит өсөлт	36

Засаглалын үр ашиг	Эрэмбэ
2.2.08 Хэрэглээний татварын хувь	12
2.4.07 Засгийн газрын татаас	14
2.2.02 Хувь хүний орлогын албан татвар (%)	15
2.5.15 Бэлэн орлого	17
2.4.19 Цомхтголын зардал	20
2.5.09 Орлогын хуваарилалт – хамгийн бага 40%	22
2.5.06 Жини индекс	24
2.2.01 Татварын нийт орлого (%)	26
2.2.09 Нийгмийн даатгалд ажил олгогчийн төлөх хувь	33
2.5.13 Ажилгүйдлийн түвшин – хүйсийн харьцаа	40

Бизнесийн ашигт ажиллагаа	Эрэмбэ
3.4.11 Удирдах албан тушаалтай эмэгтэйчүүд	4
3.2.01 Цалингийн түвшин	5
3.3.05 Санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмж – хүйсийн харьцаа	5
3.2.16 Эмэгтэй ажиллах хүч	15
3.2.10 Сургалт	17
3.2.06 Ажлын цаг	18
3.2.20 Авьяас чадварыг татах, ажилд авах	24
3.3.04 Санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмж	28
3.5.03 Үндэсний соёл	29
3.5.06 Компаниудын дижитал шилжилт	31

Дэд бүтэц	Эрэмбэ
4.5.06 Дунд сургуульд суралцагчид	1
4.1.20 Аж үйлдвэрийн хэрэглээний цахилгаан эрчим хүчний үнэ	5
4.2.01 Харилцаа холбооны салбарт хийсэн хөрөнгө оруулалт	14
4.5.08 Боловсролын зэрэгтэй эмэгтэйчүүд	23
4.2.08 Гэрээт интернет хэрэглэгчдийн тоо	28
4.3.11 Шинжлэх ухааны зэрэг	28
4.2.03 Үүрэн телефоны төлбөр	34
4.4.09 Эрүүл мэндийн тусламж	46

СУЛ ТАЛ

Эдийн засгийн тамир тэнхээ	Эрэмбэ
1.2.17 Экспортын төвлөрөл (түнш орнуудаар)	64
1.2.12 Үйлчилгээний экспорт (тэрбум ам.доллар)	63
1.3.03 Хувьцаагаар хийсэн гадаад шууд хөрөнгө оруулалт (тэрбум ам.доллар)	63
1.1.13 Эдийн засгийн төрөлжилт	62
1.2.18 Экспортын төвлөрөл (бараа, бүтээгдэхүүнээр)	62
1.2.08 Бараа бүтээгдэхүүний экспорт (тэрбум ам.доллар)	60
1.4.02 Хөдөлмөр эрхлэлт (%)	60
1.1.19 Эдийн засгийн уян хатан байдал	60
1.3.07 Хувьцаагаар орж ирсэн шууд хөрөнгө оруулалт (тэрбум ам.доллар)	59
1.1.21 Нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар)	59

Засаглалын үр ашиг	Эрэмбэ
2.4.09 Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд	62
2.4.08 Татаас	62
2.4.10 Өрсөлдөөний эрх зүй	62
2.4.17 Ажилгүйдлийн хууль эрх зүй	62
2.3.04 Улсын зээлжих чадварын үнэлгээ	61
2.4.02 Протекционизм	61
2.5.04 Улс төрийн тогтворгүй байдлын эрсдэл	61
2.3.02 Капиталын өртөг	61
2.3.03 Хүүний зөрүү	60
2.3.05 Төв банкны бодлого	60

Бизнесийн ашигт ажиллагаа	Эрэмбэ
3.2.18 Мэргэшсэн ажилчид	64
3.3.19 Аж ахуйн нэгжийн өр	64
3.4.02 Зах зээлийн өөрчлөлт	63
3.2.23 Олон улсын туршлага	63
3.2.12 Ажиллах хүч (%)	63
3.2.24 Чадварлаг удирдах ажилчид	63
3.1.07 Ажиллах хүчний бүтээмж	63
3.1.09 Жижиг, дунд үйлдвэрүүд	63
3.2.14 Ажиллах хүчний урт хугацааны өсөлт	62
3.1.08 Корпораци	62

Дэд бүтэц	Эрэмбэ
4.3.19 Дунд болон өндөр технологийн нэмэгдүүлэх үнэ цэнэ	64
4.5.15 Дээд боловсрол	64
4.2.11 Чадварлаг инженерүүд	64
4.3.22 Мэдлэгийн солилцоо	64
4.2.07 Интернет хэрэглэгчид	63
4.2.02 Үүрэн телефон хэрэглэгчид	63
4.3.21 Оюуны өмчийн эрх зүй	63
4.2.18 Цахим мэдээллийн аюулгүй байдал	63
4.4.28 Амьдралын чанар	63
4.4.26 Бохирдлын асуудал	63

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАМИР ТЭНХЭЭ

1.1 Дотоодын эдийн засаг		Эрэмбэ
1.1.00 [E] Ам.долларын ханш	Ам.доллартой харьцуулсан үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн ханш (дундаж)	
Хэмжээ		
1.1.01 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)	Тэрбум ам.доллар	64
1.1.02 ДНБ (Худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: худалдан авах чадвар дахь тэрбум ам.доллар	61
1.1.03 [E] Дэлхийн ДНБ-д эзлэх хувь (%)	ДНБ-д зах зээлийн үнээр эзлэх хувь	64
1.1.04 [E] Өрхийн хэрэглээний зардал (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	64
1.1.05 [E] Өрхийн хэрэглээний зардал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	26
1.1.06 [E] Засгийн газрын хэрэглээний зардал (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	64
1.1.07 [E] Засгийн газрын хэрэглээний зардал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	48
1.1.08 [E] Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	63
1.1.09 Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	8
1.1.10 [E] Дотоодын нийт хуримтлал (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	61
1.1.11 [E] Дотоодын нийт хуримтлал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	25
1.1.12 [E] Эдийн засгийн салбарууд	Эдийн засгийн салбар тус бүрийн ДНБ-д эзлэх хувь	
1.1.13 Эдийн засгийн төрөлжилт	Экспортоор боловсролын чанарыг хэмжсэн	62
Өсөлт		
1.1.14 ДНБ-ий бодит өсөлт	Үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	36
1.1.15 Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий бодит өсөлт	Үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	36
1.1.16 [E] Өрхийн хэрэглээний зардал - бодит өсөлт	Тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	5
1.1.17 [E] Засгийн газрын хэрэглээний зардал - бодит өсөлт	Тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	1
1.1.18 Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал - бодит өсөлт	Тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	48
1.1.19 [C] Эдийн засгийн уян хатан байдал	Эдийн засгийн мөчлөг дэх эдийн засгийн уян хатан байдал өндөр	60
Баялаг		
1.1.20 Нэг хүнд ногдох ДНБ	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	59
1.1.21 Нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: худалдан авах чадвар дахь нэг хүнд ногдох ам.доллар	59
Таамаглал		
1.1.22 [E] Таамаглал: ДНБ-ий бодит өсөлт	Үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	30
1.1.23 [E] Таамаглал: Инфляц	Өөрчлөлтийн хувь	60
1.1.24 [E] Таамаглал: Ажилгүйдэл	Нийт ажиллах хүчинд эзлэх хувь	30
1.1.25 [E] Таамаглал: Урсгал тэнцэл	ДНБ/ҮНБ-д эзлэх хувь	64
1.2 Олон улсын худалдаа		Эрэмбэ
1.2.01 [E] Урсгал тэнцэл(тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар (алдагдлыг хассан)	45
1.2.02 Урсгал тэнцэл (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	59
1.2.03 [E] Худалдааны тэнцэл (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар (алдагдлыг хассан)	33
1.2.04 [E] Худалдааны тэнцэл(%)	ДНБ-д эзлэх хувь	4
1.2.05 [E] Үйлчилгээний тэнцэл (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар (алдагдлыг хассан)	38
1.2.06 [E] Үйлчилгээний тэнцэл (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	63
1.2.07 [E] Дэлхийн экспортод эзлэх хувь (%)	Дэлхийн экспортод эзлэх хувь (бараа бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ)	62
1.2.08 Бараа бүтээгдэхүүний экспорт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	60
1.2.09 Бараа бүтээгдэхүүний экспорт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	12
1.2.10 [E] Нэг хүнд ногдох бараа бүтээгдэхүүний экспорт	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	49
1.2.11 Бараа бүтээгдэхүүний экспорт - өсөлт	Өөрчлөлтийн хувь (ам.доллараар)	11
1.2.12 Үйлчилгээний экспорт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	63
1.2.13 Үйлчилгээний экспорт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	45
1.2.14 Үйлчилгээний экспорт - өсөлт	Өөрчлөлтийн хувь (ам.доллараар)	57
1.2.15 [E] Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний экспорт	Тэрбум ам.доллар	62
1.2.16 [E] Бодит салбаруудын экспортод эзлэх хувь	Нийт экспортод эзлэх хувь	
1.2.17 Экспортын төвлөрөл (түнш орнуудаар)	5 голлох экспортлогч улсуудын нийт экспортод эзлэх хувь	64
1.2.18 Экспортын төвлөрөл (бараа, бүтээгдэхүүнээр)	5 голлох экспортлогч бараа, бүтээгдэхүүний нийт экспортод эзлэх хувь	62

1.2.19 [E] Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний импорт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	2
1.2.20 [E] Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний импорт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	47
1.2.21 [E] Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний импорт - өсөлт	Өөрчлөлтийн хувь (ам.доллараар)	5
1.2.22 [E] Бодит салбаруудын импортод эзлэх хувь	Нийт импортод эзлэх хувь	
1.2.23 Худалдаа ба ДНБ-ий харьцаа	(Экспорт + Импорт) / ДНБ	17
1.2.24 Худалдааны нөхцлийн индекс	Экспортын нэгж үнийн дүн болон импортын нэгжийн үнийн дүнгийн зөрүү	49
1.2.25 Аялал жуулчлалаас олсон орлого (%)	Аялал жуулчлалын орлогын ДНБ-д эзлэх хувь	21

1.3 Олон улсын хөрөнгө оруулалт

Эрэмбэ

Хөрөнгө оруулалт

1.3.01 Гадагш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	54
1.3.02 Гадагш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	35
1.3.03 Хувьцаагаар хийсэн гадаад шууд хөрөнгө оруулалт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	63
1.3.04 Хувьцаагаар хийсэн гадаад шууд хөрөнгө оруулалт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	57
1.3.05 Дотогш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	47
1.3.06 Дотогш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	4
1.3.07 Хувьцаагаар орж ирсэн шууд хөрөнгө оруулалт (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	59
1.3.08 Хувьцаагаар орж ирсэн шууд хөрөнгө оруулалт (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	8
1.3.09 [E] Шууд хөрөнгө оруулалтын тэнцэл (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар (гадагш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт - дотогш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт)	34
1.3.10 [E] Шууд хөрөнгө оруулалтын тэнцэл (%)	ДНБ-д эзлэх хувь (гадагш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт - дотогш чиглэсэн шууд хөрөнгө оруулалт)	61
1.3.11 [E] Хувьцаагаар хийсэн шууд хөрөнгө оруулалтын тэнцэл (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар (Хувьцаагаар хийсэн шууд хөрөнгө оруулалт - Хувьцаагаар орж ирсэн шууд хөрөнгө оруулалт)	30
1.3.12 [E] Хувьцаагаар хийсэн шууд хөрөнгө оруулалтын тэнцэл (%)	ДНБ-д эзлэх хувь (Хувьцаагаар хийсэн шууд хөрөнгө оруулалт - Хувьцаагаар орж ирсэн шууд хөрөнгө оруулалт)	63
1.3.13 [C] Бизнесийн шилжин суурьшилтын эрсдэл	Бизнесийн шилжин суурьшилт нь ирээдүйд эдийн засагт эрсдэл болохгүй	36

Санхүү

1.3.14 Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт – актив (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	56
1.3.15 Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт – пассив (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	46

1.4 Хөдөлмөр эрхлэлт

Эрэмбэ

1.4.01 Хөдөлмөр эрхлэлт	Нийт хөдөлмөр эрхлэлт, саяар	57
1.4.02 Хөдөлмөр эрхлэлт (%)	Хүн амд эзлэх хувь	60
1.4.03 Хөдөлмөр эрхлэлт - өсөлт	Тооцоолол: өөрчлөлтийн хувь	38
1.4.04 Хөдөлмөр эрхлэлт – урт хугацааны өсөлт	Тооцоолол: хүн амд эзлэх хувь, 4 жилээрх өөрчлөлтийн хувь	54
1.4.05 [E] Хөдөлмөр эрхлэлт, салбараар	Нийт хөдөлмөр эрхлэлтэд эзлэх хувь	
1.4.06 [E] Төсвийн байгууллага дахь хөдөлмөр эрхлэлт (%)	Нийт хөдөлмөр эрхлэлтэд эзлэх хувь	33
1.4.07 Ажилгүйдлийн түвшин	Ажиллах хүчинд эзлэх хувь	41
1.4.08 Урт хугацааны ажилгүйдэл	Ажиллах хүчинд эзлэх хувь	52
1.4.09 Залуусын ажилгүйдэл	Залуу ажиллах хүчинд эзлэх хувь(25-аас доош насны)	35
1.4.10 Боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, сургалтад хамрагдаагүй залуусын хувь	15-24 насны залуус дунд боловсрол, хөдөлмөр эрхлэлт, сургалтад хамрагдаагүй залуусын хувь	45

1.5 Үнэ

Эрэмбэ

1.5.01 Хэрэглээний үнийн индекс	Жилийн дундаж хувь	59
1.5.02 Амьжиргааны өртгийн индекс	Томоохон хот дахь бараа, үйлчилгээний сагсны индекс, орон сууцны үнэ оруулсан (Нью-Йорк хот = 100)	-
1.5.03 [E] Орон сууцны түрээс	Томоохон хот дахь 3 өрөө байрны сарын түрээс, ам.доллараар	2
1.5.04 Оффисын түрээс	Гол хот дахь нийт оффисын зардал (жилд ам.доллар/кв.м)	2
1.5.05 Хүнсний зардал	Өрхийн эцсийн хэрэглээний зардлын хувь	-
1.5.06 Шатахууны үнэ	Дээд зэрэглэлийн хар тугалгагүй бензин (95 рон) литр тутамд ам.доллар	10

[C] = Санал асуулгын өгөгдөл

[E] = Ерөнхий өгөгдөл

ЗАСАГЛАЛЫН ҮР АШИГ

2.1 Төрийн санхүү		Эрэмбэ
2.1.01 [E] Улсын төсвийн ашиг/алдагдал (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	2
2.1.02 Улсын төсвийн ашиг/алдагдал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	53
2.1.03 [E] Засгийн газрын нийт өр (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	4
2.1.04 Засгийн газрын нийт өр (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	41
2.1.05 [E] Засгийн газрын нийт өр - бодит өсөлт	Үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн тогтмол ханшаарх өөрчлөлтийн хувь	12
2.1.08 Хүүний төлбөр (%)	Урсгал орлогод эзлэх хувь	48
2.1.09 [C] Төрийн санхүү	Төрийн санхүүг үр ашигтай удирддаг	51
2.1.10 [C] Татвараас зайлсхийх	Татвараас зайлсхийх явдал нь эдийн засагтаюул учруулах түвшинд байдаггүй	53
2.1.11 [C] Тэтгэврийн сан	Ирээдүйн тэтгэврийн санхүүжилтэд хангалттай анхаарал хандуулдаг	51
2.1.12 Төсвийн зарлага	ДНБ-д эзлэх хувь	25
2.2 Төсвийн бодлого		
2.2.01 Татварын нийт орлого (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	26
2.2.02 Хувь хүний орлогын албан татвар (%)	Ашиг, орлого, хөрөнгийн өсөлтийн татварын ДНБ-д эзлэх хувь	15
2.2.03 [E] Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар (%)	Ашиг, орлого, хөрөнгийн өсөлтийн татварын ДНБ-д эзлэх хувь	55
2.2.04 [E] Шууд бус татварын орлого (%)	Бараа үйлчилгээний татварын ДНБ-д эзлэх хувь	14
2.2.05 [E] Үл хөдлөх хөрөнгө ба өмчийн татварын орлого (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	16
2.2.06 [E] Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого (%)	Ажилтан, ажил олгогчийн заавал төлөх шимтгэлийн ДНБ-д эзлэх хувь	25
2.2.07 Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын хувь хэмжээ	Татварын өмнөх ашгаас тооцох татварын дээд хэмжээ	39
2.2.08 Хэрэглээний татварын хувь	НӨАТ-ын стандарт хувь хэмжээ	12
2.2.09 Нийгмийн даатгалд ажил олгогчийн төлөх хувь	%	33
2.2.10 Нийгмийн даатгалд ажилтны төлөх хувь	%	38
2.2.11 [C] Хувь хүний орлогын албан татвар	Хувь хүний бодит орлогын албан татвар нь ажил хийх, ахиж дэвшихэд саад болохгүй	51
2.3 Институцийн тогтолцоо		
Төв банк		
2.3.01 [E] Богино хугацааны эзэлийн хүү (бодит)	Хорогдуулалтын хувь / банкны хүү	56
2.3.02 [C] Капиталын өртөг	Капиталын өртөг бага байх нь аж ахуйн нэгжийг хөгжихөд тулгуур болдог	56
2.3.03 Хүүний зөрүү	Эзэлийн хүү – хадгаламжийн хүү	59
2.3.04 Улсын эзэлжих чадварын үнэлгээ	Fitch, Moody's and S&P эзэлжих зэрэглэлийн үнэлгээг нэгтгэсэн индекс (0-60)	28
2.3.05 [C] Төв банкны бодлого	Төв банкны бодлого нь эдийн засгийн хөгжилд эерэг нөлөө үзүүлдэг	5
2.3.06 [E] Гадаад валютын нөөц (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	62
2.3.07 Нэг хүнд ногдох гадаад валютын нөөц	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	61
2.3.08 Ханшийн тогтвортой байдал	Үндэсний мөнгөн тэмдэгтээс SDR руу шилжих паритет, 2019 / 2017	59
Төрийн чадавх		
2.3.09 [C] Хууль, эрх зүй, зохицуулалтын орчин	Хууль эрх зүйн орчин нь аж ахуйн нэгжүүдийн өрсөлдөх чадварыг дэмждэг	63
2.3.10 [C] Төрийн бодлогын зохицох чадвар	Эдийн засгийн өөрчлөлтөд төрийн бодлогын дасан зохицох чадвар өндөр	60
2.3.11 [C] Ил тод байдал	Төрийн бодлого хангалттай ил тод байдаг	60
2.3.12 [C] Хүнд суртал	Хүнд суртал нь бизнесийн үйл ажиллагаанд саад болдоггүй	-
2.3.13 [C] Авилга, хээл хахууль	Авилга, хээл хахууль байдаггүй	-
2.3.14 Хуулийн хэрэгжилтийн индекс	Индекс	61
2.3.15 [C] Тогтвортой хөгжлийн зорилт	Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилтын гүйцэтгэл	54
2.3.16 [C] Ардчиллын индекс	EIU Ардчиллын ерөнхий индекс, © The Economist Intelligence Unit Limited 2020	48
2.4 Бизнесийн эрх зүй		
Нээлттэй байдал		
2.4.01 Тарифын саад бэрхшээл	Импортын тариф: Бүх бүтээгдэхүүний жинлэсэн дундаж тарифын хувь	55
2.4.02 [C] Протекционизм	Протекционизм бизнесийн үйл ажиллагаанд саад учруулдаггүй	61
2.4.03 [C] Төрөөс зарлаж буй тендерүүд	Төрийн тендер нь гадаадын тендерт оролцогчдод хангалттай нээлттэй байдаг	54
2.4.04 [C] Гадаадын хөрөнгө оруулагчид	Гадаадын хөрөнгө оруулагчид дотоодын компаниудын хяналтыг чөлөөтэй эзэмших боломжтой	60
2.4.05 [C] Хөрөнгийн зах зээл	Хөрөнгийн зах зээл (гадаад, дотоод) хангалттай нээлттэй байдаг	60
2.4.06 [C] Хөрөнгө оруулалтын урамшуулал	Хөрөнгө оруулалтын урамшуулал нь гадаадын хөрөнгө оруулагчдын сонирхлыг татдаг	56

Өрсөлдөөн ба зохицуулалт

2.4.07 Засгийн газрын татаас (%)	Хувийн болон төрийн байгууллагуудын татварын ДНБ-д эзлэх хувь	14
2.4.08 [C] Татаас	Татаас нь шударга өрсөлдөөн, эдийн засгийн хөгжлийг гажуудуулдаггүй	62
2.4.09 [C] Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүд нь бизнесийн үйл ажиллагаанд заналхийлдэггүй	62
2.4.10 [C] Өрсөлдөөний эрх зүй	Өрсөлдөөний тухай хууль нь шударга бус өрсөлдөөнөөс үр дүнтэйгээр урьдчилан сэргийлдэг	62
2.4.11 [C] Албан бус эдийн засаг	Далд эдийн засаг нь эдийн засгийн хөгжилд сөргөөр нөлөөлдөггүй	50
2.4.12 Бизнесийн таатай орчин	15-64 насны 1000 хүнд ногдох бүртгэлтэй шинэ бизнес	24
2.4.13 [C] Аж ахуйн нэгж байгуулах	Компани байгуулахыг зохицуулалтаар дэмжигддэг	49
2.4.14 Бизнес эхлэхэд шаардагдах өдрүүд	Бизнес эхлэхэд шаардагдах өдрүүд	44
2.4.15 Бизнес эхлэхэд шаардагдах шат дамжлага	Бизнес эхлэхэд шаардагдах шат дамжлагуудын тоо	49

Хөдөлмөрийн зохицуулалт

2.4.16 [C] Хөдөлмөрийн зохицуулалт	Хөдөлмөрийн зохицуулалт (ажилд авах/ажлаас халах журам, хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ гэх мэт) нь бизнесийн үйл ажиллагаанд саад учруулдаггүй	36
2.4.17 [C] Ажилгүйдлийн хууль эрх зүй	Ажилгүйдлийн тухай хууль нь ажил хайх хөшүүрэг болдог	62
2.4.18 [C] Цагаачлалын хууль тогтоомж	Цагаачлалын хууль нь гадаадаас ажиллах хүч ажиллуулахад саад болдоггүй	54
2.4.19 Цомхтолын зардал	Цалингийн долоо хоногийн тоо	20

2.5 Нийгмийн тогтолцоо

Эрэмбэ

2.5.01 [C] Хууль ёс	Хууль ёсыг шударгаар тогтоодог	56
2.5.02 Хүн амины хэрэг	Санаатай хүн амины хэрэг, 100'000 хүн амд ногдох хувь	53
2.5.03 Хүн амын хөгшрөлт	65-аас дээш настай хүн амын нийт хүн амд эзлэх хувь	5
2.5.04 [C] Улс төрийн тогтворгүй байдлын эрсдэл	Улс төрийн тогтворгүй байдлын эрсдэл маш бага	61
2.5.05 [C] Нийгмийн нэгдэл, нягтрал	Нийгмийн эв нэгдэл өндөр	50
2.5.06 Жини индекс	Орлогын тэгш хуваарилалт: 0 (үнэмлэхүй тэгш байдал) -аас 100 (үнэмлэхүй тэгш бус байдал)	24
2.5.07 [E] Орлогын хуваарилалт – хамгийн бага 10%	Өрхийн орлогод хамгийн бага орлоготой 10% хувь өрхийн бүрдүүлэх хувь	
2.5.08 [E] Орлогын хуваарилалт – хамгийн өндөр 10%	Өрхийн орлогод хамгийн өндөр орлоготой 10% хувь өрхийн бүрдүүлэх хувь	
2.5.09 Орлогын хуваарилалт – хамгийн бага 40%	Өрхийн орлогод хамгийн бага орлоготой 40% хувь өрхийн бүрдүүлэх хувь	22
2.5.10 Орлогын хуваарилалт – хамгийн бага 40% - өсөлт	Өрхийн орлогод хамгийн бага орлоготой 40% хувь өрхийн бүрдүүлэх хувийн өсөлт	-
2.5.11 [C] Тэгш боломж	Тэгш боломж олгох хууль тогтоомж нь эдийн засгийн хөгжлийг дэмждэг	58
2.5.12 Парламент дахь эмэгтэйчүүд	УИХ-д эмэгтэй гишүүдийн эзлэх хувь	53
2.5.13 Ажилгүйдлийн түвшин – хүйсийн харьцаа	Эмэгтэй, эрэгтэй ажилгүйдлийн түвшний ялгаа	40
2.5.14 Жендерийн тэгш бус байдал	Хүйсийн тэгш бус байдлын индекс (НҮБ-ийн Хөгжлийн хөтөлбөр)	51
2.5.15 Бэлэн орлого	Эмэгтэй / Эрэгтэй харьцаа	17
2.5.16 Хэвлэлийн эрх чөлөө	Хил хязгааргүй сурвалжлагчид: Дэлхийн хэвлэлийн эрх чөлөөний индекс	40

[C] = Санал асуулгын өгөгдөл

[E] = Ерөнхий өгөгдөл

БИЗНЕСИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

3.1 Бүтээмж ба үр ашиг		Эрэмбэ
3.1.01 Ерөнхий бүтээмж (худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: Хөдөлмөр эрхэлж буй нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар), ам.доллар	-
3.1.02 Ерөнхий бүтээмж (худалдан авах чадвараар) – бодит өсөлт	Тооцоолол: Хөдөлмөр эрхэлж буй нэг хүнд ногдох бодит ДНБ-ний өөрчлөлтийн хувь	-
3.1.03 Хөдөлмөрийн бүтээмж (худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: Нэг цагт хөдөлмөр эрхэлж буй нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар), ам.доллар	-
3.1.04 [E] Хөдөө аж ахуйн бүтээмж (худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: Хөдөө аж ахуйд хөдөлмөр эрхэлж буй нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар), ам.доллар	51
3.1.05 [E] Аж үйлдвэрийн бүтээмж (худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: Аж үйлдвэрт хөдөлмөр эрхэлж буй нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар), ам.доллар	42
3.1.06 [E] Үйлчилгээний бүтээмж (худалдан авах чадвараар)	Тооцоолол: Үйлчилгээнд хөдөлмөр эрхэлж буй нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадвараар), ам.доллар	60
3.1.07 [C] Ажиллах хүчний бүтээмж	Ажиллах хүчний бүтээмж олон улсын стандартад нийцсэн өрсөлдөх чадвартай	63
3.1.08 [C] Корпораци	Томоохон корпорацууд олон улсын стандартад нийцсэн үр ашигтай	62
3.1.09 [C] Жижиг, дунд үйлдвэрүүд	Жижиг, дунд үйлдвэрүүд олон улсын стандартад нийцсэн үр ашигтай	63
3.1.10 [C] Техник, технологи	Компаниуд гүйцэтгэлээ сайжруулахын тулд дижитал хэрэгсэл, технологийг маш сайн ашигладаг	59

3.2 Хөдөлмөрийн зах зээл

Өртөг

3.2.01 Цалингийн түвшин	Үйлдвэрлэл дэх нийт цагийн цалин (цалин + тэтгэмж), ам.доллар	5
3.2.02 [E] Нэгж хөдөлмөрийн зардал (нийт эдийн засагт)	Өөрчлөлтийн хувь	-
3.2.03 Үйлчилгээний салбарын мэргэжилтнүүдийн цалин урамшуулал	Урамшуулал зэрэг нэмэгдэл оруулсан жилийн нийт орлого, ам.доллар	-
3.2.04 Удирдах ажилтнуудын цалин урамшуулал	Нэмэгдэл цалин, урт хугацааны урамшуулал оруулсан нийт үндсэн цалин, ам.доллар	-
3.2.05 [E] Цалин урамшууллын харьцаа	Гүйцэтгэх захирал болон түүний хувийн туслахын цалингийн харьцаа	-

Харилцаа

3.2.06 Ажлын цаг	Жилд ажиллах дундаж цаг	18
3.2.07 [C] Ажилтны урам зориг (мотиваци)	Ажилчдын урам зориг өндөр байдаг	61
3.2.08 [E] Үйлдвэрлэлийн салбарын хөдөлмөр эрхлэлттэй холбоотой маргаан зөрчилдөөн	1000 хүн амд ногдох алдагдсан ажлын өдрүүдийн тоо (2016-2018 онуудын дундаж)	15
3.2.09 [C] Дагалдан сургалт	Дагалдан сургалт хангалттай хэрэгждэг	53
3.2.10 [C] Сургалт	Компаниуд ажилчдыг сургахад чухал ач холбогдол өгдөг	17

Ур чадварын олоц

3.2.11 Ажиллах хүч	Ажиллагчид болон бүртгэлтэй ажилгүйчүүд	1.22
3.2.12 Ажиллах хүч (%)	Нийт хүн амд эзлэх хувь	63
3.2.13 Ажиллах хүчний өсөлт	Өөрчлөлтийн хувь	60
3.2.14 Ажиллах хүчний урт хугацааны өсөлт	Тооцоолол: Нийт хүн амд эзлэх хувь (4 жилийн өөрчлөлтийн хувиар)	62
3.2.15 Хагас цагийн ажил	Нийт хөдөлмөр эрхлэлтэд эзлэх хувь	39
3.2.16 Эмэгтэй ажиллах хүч	Нийт ажиллах хүчинд эзлэх хувь	15
3.2.17 Гадаадын ажиллах хүч	20-64 настай цагаачдын нийт хүн амд эзлэх хувь	57
3.2.18 [C] Мэргэшсэн ажилчид	Мэргэшсэн ажилчид хангалттай байдаг	64
3.2.19 [C] Санхүүгийн ур чадвар	Санхүүгийн ур чадвар хангалттай байдаг	61
3.2.20 [C] Авьяас чадварыг татах, ажилд авах	Авьяас чадварыг татах, хадгалах нь компаниудын тэргүүлэх чиглэл юм	24
3.2.21 [C] Оюуны дайжилт (brain drain)	Оюуны дайжилт (сайн боловсролтой, чадварлаг хүмүүсийн эх орноо орхин цагаачлах үйл явц) нь улсын өрсөлдөх чадварт саад болдоггүй	51
3.2.22 [C] Гадаадын чадварлаг ажилчид	Гадаадын өндөр ур чадвартай боловсон хүчин тухайн улсын бизнесийн орчинд татагдах байдал	56
3.2.23 [C] Олон улсын туршлага	Ахлах менежерүүдийн олон улсын туршлагад ач холбогдол өгдөг	63
3.2.24 [C] Чадварлаг удирдах ажилчид	Чадварлаг удирдах ажилчид хангалттай байдаг	63

3.3 Санхүү

Банкны үр ашиг

3.3.01 Банкны салбарын актив (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	56
3.3.02 [E] Гүйлгээнд байгаа банкны карт	Нэг хүнд ногдох банкны картан тоо	56
3.3.03 Картын гүйлгээ	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	59
3.3.04 Санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмж	Банкны данс эсвэл мобайл банктэй насанд хүрэгчдийн нийт хүн амд эзлэх хувь	28
3.3.05 Санхүүгийн үйлчилгээний хүртээмж – хүйсийн харьцаа	Банкны данс эсвэл мобайл банктэй эмэгтэй, эрэгтэй хүмүүсийн тооны ялгаа	5

3.3.06 [C] Банк ба санхүүгийн үйлчилгээ	Банк санхүүгийн үйлчилгээ нь бизнесийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй дэмждэг	62
3.3.07 [C] Банкны холбогдох зохицуулалтын мөрдөгдөж байгаа түвшин	Банкны зохицуулалт хангалттай мөрдөгддөг	61

Хөрөнгийн зах зээлийн үр ашиг

3.3.08 [C] Хөрөнгийн зах зээл	Хөрөнгийн зах зээл нь компаниудад хангалттай санхүүжилт олгодог	59
3.3.09 [E] Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ (тэрбум ам.доллар)	Тэрбум ам.доллар	63
3.3.10 Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	60
3.3.11 [E] Хөрөнгийн зах зээл дээр хийгдсэн арилжааны дүн	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	60
3.3.12 Бүртгэлтэй дотоодын компаниуд	Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй дотоодын компаниудын тоо	-
3.3.13 Үнэт цаасны индекс	Үндэсний мөнгөн тэмдэгтийн индексийн өөрчлөлтийн хувь	-
3.3.14 [C] Хувь нийлүүлэгчийн эрх	Хувьцаа эзэмшигчдийн эрх хангалттай хэрэгждэг	61
3.3.15 Хувьцааг олон нийтэд санал болгох (IPO)	Худалдан авагч улсаар (2017-2019 оны дунджаар), сая ам.доллар	54

Санхүүгийн менежмент

3.3.16 [C] Зээл	Аж ахуйн нэгжид зээл хангалттай, хүндрэлгүй олддог	60
3.3.17 [C] Венчур хөрөнгө оруулалт	Аж ахуйн нэгжид венчур хөрөнгө оруулалт хангалттай, хүндрэлгүй олддог	62
3.3.18 Компанийн нэгтгэн эзэмших үйл ажиллагаа (M&A)	Бүртгэлтэй компанид ногдох хэлцлүүд (2015-2017 оны дунджаар)	-
3.3.19 [C] Аж ахуйн нэгжийн өр	Аж ахуйн нэгжийн өр нь аж ахуйн нэгжүүдийн өрсөлдөх чадварыг хязгаарладаггүй	64

3.4 Менежментийн хэвшил

Эрэмбэ

3.4.01 [C] Компаниудын дасан зохицох чадвар	Компаниуд дасан зохицох чадвартай	58
3.4.02 [C] Зах зээлийн өөрчлөлт	Компаниуд зах зээлийн өөрчлөлтөд мэдрэг байдаг	63
3.4.03 [C] Боломж ба аюул	Компаниуд шинэ боломж, аюулд хурдан хариу үйлдэл үзүүлж чаддаг	59
3.4.04 [C] Менежерүүдийн нэр хүнд	Нийгэмд менежерүүдийн нэр хүнд өндөр байдаг	61
3.4.05 [C] Төлөөлөн удирдах зөвлөл	Компанийн удирдах зөвлөл компанийн удирдлагад үр дүнтэй хяналт хэрэгжүүлдэг	42
3.4.06 [C] Нягтлан бодох бүртгэл ба аудит	Аудит, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа нь бизнест хангалттай хэрэгждэг	57
3.4.07 [C] Их өгөгдөл, аналитик ашиглалт	Компаниуд шийдвэр гаргахдаа их өгөгдөл, аналитикийг сайн ашигладаг	62
3.4.08 [C] Хэрэглэгчдийн сэтгэл ханамж	Компаниуд хэрэглэгчийн сэтгэл ханамжийг чухалчилдаг	59
3.4.09 [C] Бизнесийн овсгоо, самбаа	Удирдах ажилчдын бизнесийн овсгоо, самбаа бизнест өргөн тархсан байдаг	48
3.4.10 [C] Нийгмийн хариуцлага	Удирдах ажилчдын нийгмийн хариуцлага өндөр байдаг	60
3.4.11 Удирдах албан тушаалтай эмэгтэйчүүд	Ахлах болон дунд шатны удирдах албан тушаалтнуудад эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	4
3.4.12 Төлөөлөн удирдах зөвлөлд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	MSCI-ийн бүх компаниудын ТУЗ-ийн бүтцэд хийсэн шинжилгээгээр	-
3.4.13 Бизнес эрхлэгчдийн бүтэлгүйтэхээс айх айдас (%)	Бүтэлгүйтэхээс айх айдас тэднийг бизнес эрхлэхэд саад болно гэж үзэж буй хувь	-
3.4.14 Нийт эхний шатны бизнес эрхлэх үйл ажиллагаа (%)	Шинэ бизнес эрхлэгч эсвэл шинэ бизнесийн эзэн/менежер	-

3.5 Хандлага ба үнэлэмж

3.5.01 [C] Даяаршилд хандах хандлага	Нийгэмд даяаршилд хандах хандлага ерөнхийдөө эерэг байдаг	43
3.5.02 [C] Гадаад имиж	Улсын гадаадад имиж нь бизнесийн хөгжлийг дэмждэг	55
3.5.03 [C] Үндэсний соёл	Үндэсний соёлоор гаднын үзэл бодолд нээлттэй байдаг	29
3.5.04 [C] Уян хатан байдал ба зохицох чадвар	Шинэ сорилттой тулгарах үед хүмүүсийн уян хатан байдал, дасан зохицох чадвар өндөр байдаг	36
3.5.05 [C] Нийгэм, эдийн засгийн шинэчлэл хийх хэрэгцээ	Нийгэм, эдийн засгийн шинэчлэл хийх шаардлагыг ерөнхийд нь мэддэг	39
3.5.06 [C] Компаниудын дижитал шилжилт	Компаниудын дижитал шилжилтийг сайн ойлгодог	31
3.5.07 [C] Үнэлэмжийн тогтолцоо	Нийгмийн үнэлэмжийн тогтолцоонд өрсөлдөх чадварыг дэмждэг	49

[C] = Санал асуулгын өгөгдөл

[E] = Ерөнхий өгөгдөл

ДЭД БҮТЭЦ

4.1 Үндсэн дэд бүтэц		Эрэмбэ
4.1.01 [E] Газар нутаг	Кв.км (*000)	13
4.1.02 Үржил шимт талбай	Нэг хүнд ногдох Кв.м	15
4.1.03 Усны нөөц	Нэг хүнд ногдох дотоод сэргээгдэх метр.куб	15
4.1.04 [C] Усны хүртээмж	Усны хүртээмжийг зохих ёсоор хангаж, удирддаг	61
4.1.05 [C] Хотын удирдлага	Хотын удирдлага бизнесийн хөгжлийг дэмждэг	61
4.1.06 [E] Хүн ам – зах зээлийн багтаамж	Тооцоолол, саяар	55
4.1.07 Хүн амын өсөлт	Өөрчлөлтийн хувь	50
4.1.08 [E] Хөдөлмөрийн бус хүн ам	Хөдөлмөрийн бус хүн амын нийт хүн амд эзлэх хувь	-
4.1.09 Хараат байдлын харьцаа	15-аас доош, 64 ба түүнээс дээш насны хүн амын тоог хөдөлмөрийн насны буюу 15-аас 64 насны хүн амд хуваасан харьцаа	44
4.1.10 Зам	Замын нягтрал, км зам / кв.км газар нутаг	60
4.1.11 Төмөр зам	Замын нягтрал, км / кв.км	56
4.1.12 [E] Агаарын тээвэр	Голлох компаниудын тэвэрлэсэн зорчигчдын тоо, мянгаар	59
4.1.13 [C] Агаарын тээврийн чанар	Агаарын тээврийн чанар нь бизнесийн хөгжлийг дэмждэг	60
4.1.14 [C] Логистикийн менежмент	Бараа, үйлчилгээний түгээлтийн дэд бүтэц ерөнхийдөө үр ашигтай байдаг	62
4.1.15 [C] Эрчим хүчний дэд бүтэц	Эрчим хүчний дэд бүтэц хангалттай, үр ашигтай байдаг	61
4.1.16 [E] Дотоодын эрчим хүчний нийт нийлүүлэлт	МТОЕ, саяар	36
4.1.17 Дотоодын эрчим хүчний нийт үйлдвэрлэл (%)	Газрын тосны эквивалент тонноор нийт хэрэгцээний хувь	3
4.1.18 [E] Эрчим хүчний нийт эцсийн хэрэглээ	МТОЕ, саяар	5
4.1.19 [E] Нэг хүнд ногдох эрчим хүчний нийт эцсийн хэрэглээ	Нэг хүнд ногдох МТОЕ	11
4.1.20 Аж үйлдвэрийн хэрэглээний цахилгаан эрчим хүчний үнэ	ам.доллар/кВт/цаг	5

4.2 Технологийн дэд бүтэц		
4.2.01 Харилцаа холбооны салбарт хийсэн хөрөнгө оруулалт	ДНБ-д эзлэх хувь	14
4.2.02 Үүрэн телефон хэрэглэгчид	3G & 4G зах зээл, гар утасны зах зээлийн %	63
4.2.03 Үүрэн телефоны төлбөр	Хэрэглэгчдэд ногдох сарын дундаж орлого ам.доллар	34
4.2.04 [C] Холбооны технологи	Харилцаа холбооны технологи (яриа, дата) нь бизнесийн шаардлагад нийцдэг	53
4.2.05 Ашиглагдаж буй компьютер	Дэлхий даяар эзлэх хувь (Эх сурвалж: Computer Industry Almanac)	60
4.2.06 Нэг хүнд ногдох компьютерийн тоо	1000 хүнд ногдох компьютерийн тоо (Эх сурвалж: Computer Industry Almanac)	55
4.2.07 Интернет хэрэглэгчид	1000 хүнд ногдох интернет хэрэглэгчдийн тоо	63
4.2.08 Гэрээт интернет хэрэглэгчдийн тоо	1000 хүнд ногдох хэрэглэгчдийн тоо	28
4.2.09 Интернетийн хурд	Дундаж хурд (Mbps)	60
4.2.10 [C] Мэдээлэл технологийн ур чадвар	Мэдээлэл технологийн ур чадвар хангалттай байдаг	55
4.2.11 [C] Чадварлаг инженерүүд	Чадварлаг инженерүүд хөдөлмөрийн зах зээлд хангалттай байдаг	64
4.2.12 [C] Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл	Төрийн болон хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжүүд технологийн хөгжлийг дэмжиж байна	60
4.2.13 [C] Технологийн хөгжил ба хэрэглээ	Технологийн хөгжил ба хэрэглээг хууль эрх зүйн орчноос дэмждэг	59
4.2.14 [C] Технологийн дэвшлийн санхүүжилт	Технологийн хөгжлийн санхүүжилт хангалттай байдаг	60
4.2.15 Дэвшилт технологийн экспорт (ам.доллар)	Сая ам.доллар	62
4.2.16 Дэвшилт технологийн экспорт (%)	Үйлдвэрлэсэн экспортод эзлэх хувь	57
4.2.17 МХХТ-ийн үйлчилгээний экспорт (%)	Үйлчилгээний экспортод эзлэх хувь	55
4.2.18 [C] Цахим мэдээллийн аюулгүй байдал	Компаниуд цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын талаар зохих ёсоор анхаардаг	63

4.3 Шинжлэх ухааны дэд бүтэц		
4.3.01 Судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (ам.доллар)	Сая ам.доллар	62
4.3.02 Судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	61
4.3.03 [E] Нэг хүнд ногдох судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (ам.доллар)	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	62
4.3.04 Бизнес эрхлэгчийн судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (ам.доллар)	Сая ам.доллар	60
4.3.05 Бизнес эрхлэгчийн судалгааны ажилд зарцуулсан нийт зардал (%)	ДНБ-д эзлэх хувь	60
4.3.06 Эрдэм шинжилгээний нийт ажилчид	Бүтэн цагийн ажилтай дүйцэхүйц нэгж (мянгаар)	53
4.3.07 1000 хүнд ногдох эрдэм шинжилгээний нийт ажилчид	1000 хүнд ногдох Бүтэн цагийн ажилтай ажилтай дүйцэхүйц нэгж (FTE)	46
4.3.08 [E] Хувийн хэвшил дэх эрдэм шинжилгээний ажилчид	Бүтэн цагийн ажилтай дүйцэхүйц (мянгаар)	-
4.3.09 [E] 1000 хүнд ногдох хувийн хэвшил дэх эрдэм шинжилгээний ажилчид	1000 хүнд ногдох Бүтэн цагийн ажилтай ажилтай дүйцэхүйц нэгж (FTE)	-
4.3.10 Эрдэм шинжилгээний судлаачдын тоо	1000 хүнд ногдох Бүтэн цагийн ажилтай ажилтай дүйцэхүйц нэгж (FTE)	56
4.3.11 Шинжлэх ухааны зэрэг	МХХТ, Инженерчлэл, Математик, Байгалийн ухааны чиглэлээр төгсөгчдийн нийт төгсөгчдөд эзлэх хувь	28
4.3.12 Шинжлэх ухааны нийтлэл	Хэвлэгдсэн шинжлэх ухааны нийтлэлүүд	63

4.3.13 [E] Нобелийн шагнал	1950 оноос хойш физик, хими, физиологи эсвэл анагаах ухаан, эдийн засгийн чиглэлээр шагналын тоо	29
4.3.14 Нэг сая хүнд ногдох Нобелийн шагнал	Нэг сая хүнд ногдох 1950 оноос хойших физик, хими, эдийн засгийн чиглэлээр шагналын тоо	29
4.3.15 Патентын мэдүүлэг	Патентын мэдүүлгийн тоо	61
4.3.16 100,000 хүнд ногдох патентын мэдүүлгийн тоо	100,000 хүнд ногдох патентын мэдүүлгийн тоо	52
4.3.17 Патент олголт	Олгосон патентын тоо (2016-2018 оны дундаж)	62
4.3.18 Хүчин төгөлдөр патентын тоо	100,000 хүнд ногдох хүчин төгөлдөр патентын тоо	49
4.3.19 Дунд болон өндөр технологийн нэмэгдүүлэх үнэ цэнэ	Үйлдвэрлэлийн нийт нэмэгдүүлсэн үнэ цэнийн харьцаа, хувиар	64
4.3.20 [C] Судалгаа шинжилгээний эрх зүй	Судалгаа шинжилгээтэй холбоотой хууль тогтоомж нь инновацийг дэмждэг	62
4.3.21 [C] Оюуны өмчийн эрх зүй	Оюуны өмчийн эрх хангалттай хэрэгжиж байна	63
4.3.22 [C] Мэдлэгийн солилцоо	Компани болон их дээд сургуулиудын хооронд мэдлэг дамжуулах үйл ажиллагаа хангалттай явагддаг	64

4.4 Эрүүл мэнд ба хүрээлэн буй орчин Эрэмбэ

4.4.01 Эрүүл мэндийн салбарын нийт зардал	ДНБ-д эзлэх хувь	57
4.4.02 [E] Нэг хүнд ногдох эрүүл мэндийн зардал	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	61
4.4.03 [E] Төрөөс эрүүл мэндийн салбарт зарцуулсан зардал (%)	Эрүүл мэндийн нийт зардалд эзлэх хувь	43
4.4.04 [C] Эрүүл мэндийн салбарын дэд бүтэц	Эрүүл мэндийн салбарын дэд бүтэц нь нийгмийн хэрэгцээг хангадаг	59
4.4.05 Универсал эрүүл мэндийн үйлчилгээний хамгаалалтын индекс	Эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай үйлчилгээний хамгаалалтыг хэмжих индекс (0-100)	58
4.4.06 Дундаж наслалт	Дундаж төсөөлөл	61
4.4.07 [E] Эрүүл амьдрах дундаж нас	Дундаж төсөөлөл	61
4.4.08 [E] Нялхсын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд ногдох нас баралтын түвшин таваас доош	57
4.4.09 Эрүүл мэндийн тусламж	Нэг эмч, сувилагчид ногдох өвчтөний тоо	46
4.4.10 [E] Хотын хүн ам	Хүн амд эзлэх хувь	
4.4.11 Хүний хөгжлийн индекс	Эдийн засаг - нийгэм - боловсролын үзүүлэлтүүдийг хослуулсан (Эх сурвалж: HDR)	57
4.4.12 Эрчим хүчний хэрэглээ	ДНБ-ий 1000 ам.доллар тутамд зарцуулсан нийт эрчим хүч (МТОЕ)	62
4.4.13 [E] Ус цэвэрлэх байгууламж	Үйлчлүүлсэн хүн амын хувь	-
4.4.14 Усны хэрэглээ	Ам.доллар/ метр куб	42
4.4.15 [E] Нүүрс хүчлийн хийн ялгарал	Метр тонн нүүрстөрөгчийн давхар исэл	10
4.4.16 Нүүрс хүчлийн хийн ялгарлын нягтшил	ДНБ-ий нэг сая ам.долларт ногдох нүүрсхүчлийн хийн үйлдвэрлэлийн ялгаруулалт, метр тонноор	64
4.4.17 Exposure to particle pollution	PM2.5 тоосонцорт хүн амын дундаж өртөлт, шоо метр тутамд микро-грамм	59
4.4.18 Сэргээгдэх эрчим хүч (%)	Эрчим хүчний нийт хэрэгцээнд сэргээгдэх эрчим хүчний эзлэх хувь, %	53
4.4.19 Ойн талбайн өсөлт	га талбайн таван жилийн хувийн өөрчлөлт	42
4.4.20 [E] Нийт биочадамж	Дэлхийн га талбайн нэг хүнд ногдох биологийн бүтээмжтэй талбай	2
4.4.21 [E] Экологийн ул мөр	Нэг хүнд ногдох дэлхийн га талбай	57
4.4.22 Экологийн тэнцвэр (нөөц/хомстол)	Нийт биочадамжаас нэг хүнд ногдох дэлхийн га талбай экологийн ул мөрийг хассан хэмжээ	4
4.4.23 Байгаль орчинтой холбоотой технологийн хөгжил	Дэлхий даяарх шинэ бүтээлүүдээс байгаль орчинтой холбоотой технологийн эзлэх хувь	59
4.4.24 Байгаль орчны гэрээ	Аюултай хог хаягдлын олон талт гэрээ, биелэлт	55
4.4.25 [C] Тогтвортой хөгжил	Тогтвортой хөгжил нь компаниудын тэргүүлэх чиглэл болдог	53
4.4.26 [C] Бохирдлын асуудал	Бохирдлын асуудал эдийн засагт ноцтой аюул заналхийлдэггүй	63
4.4.27 [C] Байгаль орчны тухай хуулиуд	Байгаль орчны тухай хууль тогтоомж, түүнийг дагаж мөрдөх нь бизнесийн өрсөлдөх чадварт саад болохгүй	47
4.4.28 [C] Амьдралын чанар	Амьдралын чанар өндөр	63

4.5 Боловсрол

4.5.01 Төсвөөс боловсролд зарцуулсан нийт зардал	ДНБ-д эзлэх хувь	31
4.5.02 [E] Төсвөөс боловсролд зарцуулсан, нэг хүнд ногдох зардал	Нэг хүнд ногдох ам.доллар	58
4.5.03 Төсвөөс боловсролд зарцуулсан, нэг сурагчид ногдох зардал	Бүх түвшинд элссэн сурагч/оюутанд ногдох төсвийн зардал	59
4.5.04 Сурагч-багшийн харьцаа (бага, дунд боловсрол)	Сурагч, багшийн харьцаа	62
4.5.05 Сурагч-багшийн харьцаа (бүрэн дунд боловсрол)	Сурагч, багшийн харьцаа	55
4.5.06 Дунд сургуульд суралцагчид	Холбогдох насны бүлэгт бүтэн цагаар суралцаж буй сурагчдын хувь	1
4.5.07 Дээд боловсрол эзэмшигчид	Дээд боловсрол эзэмшсэн хүн амын 25-34 насны хүн амд эзлэх хувь	42
4.5.08 Боловсролын зэрэгтэй эмэгтэйчүүд	Дээд боловсрол эзэмшсэн эмэгтэйчүүдийн 25-65 насны хүн амд эзлэх хувь	23
4.5.09 Гадаад оюутнууд	1000 хүн амд ногдох дээд боловсрол эзэмшиж буй гадаад оюутнууд	53
4.5.10 [E] Гадаадад суралцагчид	1000 хүн амд ногдох гадаадад суралцаж дээд боловсрол эзэмшиж буй дотоодын оюутнууд	9
4.5.11 Боловсролын үнэлгээ	15 настуудын боловсролын үнэлгээний судалгаа	-
4.5.12 [E] Дунд болон түүнээс дээш үнэлгээтэй сурагчид	Математик, шинжлэх ухаан, уншлагад дунд болон түүнээс дээш үнэлгээтэй сурагчдын эзлэх хувь	-
4.5.13 [E] Англи хэлний түвшин - TOEFL	TOEFL-ийн шалгалтын оноо	62
4.5.14 [C] Бага, дунд, бүрэн дунд боловсрол	Бага, дунд, бүрэн дунд боловсрол нь өрсөлдөх чадвартай эдийн засгийн хэрэгцээг хангадаг	58
4.5.15 [C] Дээд боловсрол	Их сургуулийн боловсрол нь өрсөлдөх эдийн засгийн хэрэгцээг хангадаг	64
4.5.16 [C] Менежментийн боловсрол	Менежментийн боловсрол нь бизнесийн хэрэгцээнд нийцдэг	62
4.5.17 Их сургуулийн боловсролын индекс	Улс орны оноог "Times Higher Education" их сургуулийн зэрэглэлээс тооцсон	59
4.5.18 Бичиг үсэг тайлагдсан байдал	15-аас дээш насны бичиг үсэг тайлагдаагүй хүн амын нийт хүн амд эзлэх хувь	40
4.5.19 [C] Гадаад хэлний ур чадвар	Гадаад хэлний ур чадвар нь аж ахуйн нэгжүүдийн хэрэгцээг хангаж байна	53

[C] = Санал асуулгын өгөгдөл
[E] = Ерөнхий өгөгдөл